

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568
เทศบาลตำบลนาตาล อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดกาฬสินธุ์

.....

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างความจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือ ในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด การประเมินความเสี่ยงการทุจริตเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการค้นหา หรือระบุจุดอ่อน (Weakness) ของระบบต่าง ๆ ภายในองค์กรที่อาจเป็นช่องให้เกิดการทุจริต และเป็นการมุ่งหาความเป็นไปได้ (Potential) ที่จะเกิดการกระทำการทุจริตในอนาคต

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต : เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐ มีมาตรการ ระบบ หรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

นิยามที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	
ที่มา : คู่มือแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ (สำนักงาน ป.ป.ท.)	
ศัพท์เฉพาะ	คำอธิบาย
ความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk)	ความเสี่ยง : เหตุการณ์ที่มีความไม่แน่นอนและมีความเป็นไปได้ที่จะเกิดขึ้น ทุจริต : การใช้อำนาจรัฐในทางที่ผิด : การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบและการรับสินบน หรืออาจการก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานในอนาคต ปัญหา หรือความต้องการ : ของผู้รับบริการ หรือธุรกิจตัวกลาง” หรือ Third Party หรือ Customs Broke หรือที่เรียกชื่ออย่างอื่น สำหรับด้านการอนุมัติอนุญาต ให้ถือว่าเป็นความเสี่ยงการทุจริตเนื่องจากความยุ่งยาก(Pain point) อุปสรรคของหรือความ ต้องการของผู้ขอรับบริการ ในแต่ละจุดสัมผัสของการให้บริการเป็นจุดเสี่ยงหรือเป็นสื่อการเรียกร้องผลประโยชน์ที่ไม่สมควร ไม่ว่าจะเป็นมูลค่าเท่าใดนำไปสู่การจ่ายเงินและค่าธรรมเนียมนอกกระบวนการ หรืออาจมีการเอื้อประโยชน์ หรือการตอบแทนบุญคุณในรูปแบบต่าง ๆ อาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม

นิยามที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	
ที่มา : คู่มือแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ (สำนักงาน ป.ป.ท.)	
ศัพท์เฉพาะ	คำอธิบาย

สินบน (Bribery)	สินบน Bribery ISO 37001 : ได้ให้ความหมายสินบน หมายถึง การเสนอ การสัญญา การให้ การรับ การเรียกร้องผลประโยชน์ที่ไม่สมควร ไม่ว่าจะมามีมูลค่าเท่าใด (ผลประโยชน์นั้นเป็นได้ทั้งในรูปตัวเงินและไม่ใช้ตัวเงิน ทั้งทางตรงและทางอ้อมและไม่ว่าจะเป็นสถานที่ใด ๆ ก็ตามโดยเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นการโน้มน้าวหรือตอบแทนเพื่อให้บุคคลกระทำหรือละเว้น การกระทำอันเกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามหน้าที่ของบุคคลนั้น (ตามความหมายของ ISO 37001 “offering, promising, giving, accepting or soliciting of an undue advantage of any value (which could be financial or non-financial), directly or indirectly, and irrespective of location(s), in violation of applicable law, as an inducement or reward for a person acting or refraining from acting in relation to the performance of that person’s duties. ที่มา : Bureau Veritas Certification Services The Implementation of ISO 37001 with Gift Giving and Receiving)
ของขวัญ (ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้หรือรับของขวัญของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. 2565)	เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่ให้แก่กันเพื่ออภัยภัยไมตรี ให้เป็นรางวัลให้โดยเสน่หา ให้เพื่อการสงเคราะห์ หรือให้เป็นสินน้ำใจ และให้หมายความรวมถึงประโยชน์อื่นใด อันอาจคำนวณเป็นเงินได้ เช่น การให้สิทธิพิเศษ ซึ่งมีใช้เป็นสิทธิที่จัดไว้สำหรับบุคคลทั่วไปในการได้รับการลดราคาทรัพย์สิน หรือการได้รับบริการหรือการรับการฝึกอบรม หรือการรับความบันเทิง ตลอดจนการออกค่าใช้จ่ายในการเดินทาง หรือท่องเที่ยว ค่าที่พัก ค่าอาหาร หรือสิ่งอื่นใดในลักษณะเดียว และไม่ว่าจะให้เป็นบัตร ตัว หรือหลักฐานอื่นใด การชำระเงินให้ล่วงหน้า หรือการคืนเงินหรือสิ่งของให้ในภายหลัง
การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดตามธรรมจรรยา	มาตรา 128 พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 ประกอบประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่องหลักเกณฑ์การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. 2543 ข้อ 3 ให้นิยาม “การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดตามธรรมจรรยา” หมายความว่า การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากญาติหรือบุคคลที่ให้แก่ในโอกาสต่าง ๆ โดยปกติตามขนบธรรมเนียม ประเพณี หรือวัฒนธรรม หรือให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกัน
ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เป็นขั้นตอนในการค้นหาว่ามีรูปแบบ หรือเหตุการณ์ที่อาจจะความเสี่ยงการทุจริตในอนาคต
โอกาส (Likelihood)	โอกาสหรือความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต
ผลกระทบ (Impact)	ผลกระทบจากเหตุการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นทั้งที่เป็นตัวเงินหรือไม่เป็นตัวเงิน

นิยามที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ที่มา : คู่มือแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ (สำนักงาน ป.ป.ท.)	
ศัพท์เฉพาะ	คำอธิบาย

ระดับความรุนแรง ของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)	คะแนนรวมที่แสดงให้เห็นถึงระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต ที่เป็น ผลจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จาก 2 ปัจจัย คือ โอกาสเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact)
ผู้รับผิดชอบความเสี่ยง การทุจริต (Risk Owner)	ผู้ปฏิบัติงานหรือรับผิดชอบกระบวนการงานหรือโครงการ

ขอบเขตประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจ

จะแบ่งความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจหรือการปฏิบัติหน้าที่
ประกอบด้วย 4 ประเด็น ดังนี้

1. การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาต
ของทางราชการ พ.ศ.2558

2. การใช้อำนาจทางกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ

3. การจัดซื้อจัดจ้าง

4. การบริหารงานบุคคล

ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี 6 ขั้นตอน ดังนี้

1) การคัดเลือกกระบวนการงาน หรือขั้นตอนการทำงาน

2) การระบุประเด็นความเสี่ยง

3) การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยง

4) การประเมินความเสี่ยง

5) การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง

6) การจัดทำรายงานผลการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ 1 การคัดเลือกกระบวนการงาน หรือขั้นตอนการทำงาน

เทศบาลตำบลนาตาล จะแบ่งความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจ
หรือ การปฏิบัติหน้าที่ ประกอบด้วย 4 ประเด็น ดังนี้

1. ความเสี่ยงด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการ
พิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558

2. ความเสี่ยงด้านการใช้อำนาจทางกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ

3. ความเสี่ยงด้านการจัดซื้อจัดจ้าง

4. ความเสี่ยงด้านการบริหารงานบุคคล

ขั้นตอนที่

เหตุการณ์ความเสี่ยง	ประเภทความเสี่ยง	
	Know factor (ความเสี่ยงที่เคยเกิด)	Unknow factor (ความเสี่ยงที่ไม่เคยเกิด)
- เจ้าหน้าที่ที่มีการรับสินบนจากผู้ขออนุญาต ก่อสร้างอาคาร รื้อถอน ดัดแปลง เพื่อให้ผ่าน มาตรฐาน		✓
- การดำเนินการยื่นคำขออนุญาต ไม่มีกรอบ ระยะเวลา กำหนดที่ชัดเจน อาจก่อให้เกิดการ เรียบรับสินบนเพื่อความเร็วในการพิจารณา อนุมัติ อนุญาต		✓
- เจ้าหน้าที่ที่มีการเรียกรับสินบนจากผู้ขออนุญาต ประกอบกิจการในพื้นที่ เพื่อแลกกับใบอนุญาต ประกอบกิจการ เพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขอ อนุญาตบางราย ในกรณีที่ตั้งสถานประกอบการ ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์		✓
2. ความเสี่ยงด้านการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ		
- การอาศัยอำนาจในตำแหน่งหน้าที่ของตนเข้าไปมีอิทธิพลในหน่วยงานของรัฐต่าง ๆ เพื่อให้ เจ้าหน้าที่ ในหน่วยงานของรัฐนั้นกระทำการ หรือไม่กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อ ประโยชน์ของตนเองหรือพวกพ้อง อันเป็นการ แทรกแซงการทำงานภายในของหน่วยงานรัฐนั้น		✓
- การใช้อำนาจหน้าที่พิจารณาว่าจ้าง ผู้รับเหมาก่อสร้าง โดยก่อนทำสัญญามีการรับเงิน จากผู้รับเหมา		✓
- การใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกรับสินบนเพื่อ ส่งผลที่ เป็นคุณแก่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือบุคคลใด บุคคลหนึ่งโดยไม่เป็นธรรม		✓
3. ความเสี่ยงด้านการจัดซื้อจัดจ้าง		
-การเรียกรับเงินจากบริษัทฯ ผู้รับจ้าง เพื่อแลก กับการ กำหนด TOR โดยการ Lock Spec เพื่อ เอื้อประโยชน์ให้กับบริษัทฯ ผู้รับจ้าง		✓
-การจัดทำรายการขอซื้อขอจ้าง และการจัดซื้อ วัสดุ อาจมีการรับสินบน เพื่อตั้งราคากลางของ วัสดุที่ไม่ สอดคล้องตามระเบียบ กฎหมายที่ เกี่ยวข้อง		✓
-การตรวจรับวัสดุ อาจมีการเรียกรับสินบน ทำให้ มีรับรองคุณภาพวัสดุที่ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน หรือไม่ตรงตามรายละเอียดวัสดุที่กำหนดไว้		✓
4. ความเสี่ยงด้านการบริหารงานบุคคล		

เหตุการณ์ความเสี่ยง	ประเภทความเสี่ยง	
	Know factor (ความเสี่ยงที่เคยเกิด)	Unknow factor (ความเสี่ยงที่ไม่เคยเกิด)
-การเรียกรับสินบนจากผู้สมัครงาน เพื่อแลกกับการได้รับคัดเลือกเข้าทำงาน		✓
-การเรียกรับสินบนในรูปแบบผลประโยชน์ ทั้งที่เป็นตัวเงิน และประโยชน์รูปแบบอื่นเพื่อให้ได้มาซึ่งการเลื่อนตำแหน่ง หรือความดีความชอบพิเศษ หรือความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน		✓
-การดำเนินการคัดเลือกผู้มีสิทธิสอบโดยช่วยเหลือให้ผู้สมัครที่เกี่ยวข้องกับผู้ให้สินบนได้ผ่านเข้ารอบทั้งที่คุณสมบัติไม่ครบถ้วน หรือให้ผ่านเข้ารอบโดยไม่มีคู่แข่ง		✓

ขั้นตอนที่ 3 การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจ

เทศบาลตำบลนาตาล กำหนดเกณฑ์สำหรับใช้ในการประเมินความเสี่ยงของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมิน โดยพิจารณาจาก 2 ปัจจัย คือด้านโอกาส (Likelihood) และด้านผลกระทบ (Impact) และการให้คะแนนทั้ง 2 ปัจจัย รายละเอียด ดังนี้

1. ด้านโอกาสที่จะเกิด (Likelihood) พิจารณาความเป็นได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงในช่วงเวลาหนึ่ง ในรูปของความถี่หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ

โอกาสเกิดการทุจริต (likelihood)	
5	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต 5 ครั้ง / ปี (โอกาสเกิดได้สูงมาก)
4	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต 4 ครั้ง / ปี (โอกาสเกิดได้สูง)
3	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต 3 ครั้ง / ปี (โอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง)
2	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต 2 ครั้ง / ปี (โอกาสเกิดขึ้นน้อยมาก)
1	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต 1 ครั้ง / ปี (ไม่น่ามีโอกาสเกิดขึ้น)

2. ด้านผลกระทบ (Impact) การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น โดยสามารถแบ่งเป็นผลกระทบที่ไม่ใช่ทางการเงินและผลกระทบทางการเงิน

2.1 ผลกระทบที่ไม่ใช่ทางการเงิน

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	
5	- เกิดความเสียหายต่อรัฐ เจ้าหน้าที่ ถูกกลโกงข้อมูลความผิดเข้าสู่กระบวนการทางยุติธรรม - เกิดการฟ้องร้องต่อศาล หรือหน่วยงานกำกับดูแล องค์กรตรวจสอบทำการตรวจสอบความเสียหายที่เกิดขึ้น

4	- ภาพลักษณ์ของหน่วยงานติดลบเรื่องความโปร่งใส สื่อมวลชน สื่อสังคมออนไลน์ลงข่าวอย่างต่อเนื่อง และสังคมให้ความสนใจ - ร้องเรียนต่อสื่อมวลชนและมีการออกข่าว
3	- หน่วยตรวจสอบของหน่วยงาน หรือหน่วยตรวจสอบจากภายนอกเขาตรวจสอบข้อเท็จจริง - มีการส่งหนังสือร้องเรียนและตั้งคำถามต่อการทำงานโดยไม่ได้รับคำตอบที่ชัดเจน
2	- ปรากฏข่าวลือที่อาจพาดพิงคนภายในหน่วยงาน มีคนร้องเรียน แฉเบาะแส - เริ่มมีความกังวลและสอบถามข้อมูล
1	- แทบจะไม่มี

2.2 ผลกระทบทางการเงิน

ระดับ	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)
5	ความเสียหายตั้งแต่ 1,000,000 บาท ขึ้นไป
4	ความเสียหายตั้งแต่ 500,000 บาท ถึง 1,000,000 บาท
3	ความเสียหายตั้งแต่ 250,000 บาท ถึง 500,000 บาท
2	ความเสียหายตั้งแต่ 100,000 บาท ถึง 250,000 บาท
1	ความเสียหายตั้งแต่ 100,000 บาท หรือน้อยกว่า

ตารางการประเมินระดับค่าความเสี่ยง

เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับโอกาสที่จะเกิดการทุจริต	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ	ค่าความเสี่ยง (โอกาสเกิด x ผลกระทบ)
1. ความเสี่ยงด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.2558			
- เจ้าหน้าที่มีการรับสินบนจากผู้ขออนุญาตก่อสร้างอาคาร รื้อถอน ดัดแปลง เพื่อให้ผ่านมาตรฐาน	๑	๑	๒
- การดำเนินการยื่นคำขออนุญาต ไม่มีกรอบระยะเวลา กำหนดที่ชัดเจน อาจก่อให้เกิดการเรียกรับสินบนเพื่อ ความรวดเร็วในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต	๑	๑	๒
- เจ้าหน้าที่มีการเรียกรับสินบนจากผู้ขออนุญาตประกอบกิจการในพื้นที่ เพื่อแลกกับใบอนุญาตประกอบ กิจการ เพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขอ	๑	๑	๒

เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับโอกาสที่จะเกิดการทุจริต	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ	ค่าความเสี่ยง (โอกาสเกิด x ผลกระทบ)
อนุญาตบางราย ในกรณีที่ตั้งสถานประกอบการ ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์			
2. ความเสี่ยงด้านการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ			
- การอาศัยอำนาจในตำแหน่งหน้าที่ของตนเข้าไปมีอิทธิพลในหน่วยงานของรัฐต่าง ๆ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐนั้นกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อประโยชน์ของตนเองหรือพวกพ้อง อันเป็นการแทรกแซงการทำงานภายในของหน่วยงานรัฐนั้น	๑	๑	๒
- การใช้อำนาจหน้าที่พิจารณาว่าจ้างผู้รับเหมาก่อสร้าง โดยก่อนทำสัญญามีการรับเงินจากผู้รับเหมา	๑	๑	๒
- การใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกรับสินบนเพื่อส่งผลที่ เป็นคุณแก่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งโดยไม่เป็นธรรม	๑	๑	๒
3. ความเสี่ยงด้านการจัดซื้อจัดจ้าง			
-การเรียกรับเงินจากบริษัทฯ ผู้รับจ้าง เพื่อแลกกับการ กำหนด TOR โดยการ Lock Spec เพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับบริษัทฯ ผู้รับจ้าง	๑	๑	๒
-การจัดทำรายการขอซื้อขอจ้าง และการจัดซื้อวัสดุ อาจมีการรับสินบนเพื่อดีงราคากลางของพัสดุที่ไม่สอดคล้องตามระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	๑	๑	๒
-การตรวจรับวัสดุ อาจมีการเรียกรับสินบน ทำให้มีรับรองคุณภาพวัสดุที่ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน หรือไม่ตรงตามรายละเอียดวัสดุที่กำหนดไว้	๑	๑	๒
4. ความเสี่ยงด้านการบริหารงานบุคคล			
-การเรียกรับสินบนจากผู้สมัครงาน เพื่อแลกกับการได้รับคัดเลือกเข้าทำงาน	๑	๑	๒

เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับโอกาสที่จะเกิดการทุจริต	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ	ค่าความเสี่ยง (โอกาสเกิด x ผลกระทบ)
-การเรียกรับสินบนในรูปแบบผลประโยชน์ ทั้งที่เป็นตัวเงิน และประโยชน์รูปแบบอื่นเพื่อให้ได้มาซึ่งการเลื่อนตำแหน่ง หรือความดีความชอบพิเศษ หรือความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน	๑	๑	๒
-การดำเนินการคัดเลือกผู้มีสิทธิสอบ โดยช่วยเหลือให้ผู้สมัครที่เกี่ยวข้องกับผู้ให้สินบนได้ผ่านเข้ารอบทั้งที่คุณสมบัติไม่ครบถ้วน หรือให้ผู้ผ่านเข้ารอบโดยไม่มีคู่แข่ง	๑	๑	๒

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจ

การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยง

การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริตเป็นการวิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงของแต่ละเหตุการณ์ความเสี่ยง โดยแบ่งออกเป็น

สถานะสีเขียว : เป็นความเสี่ยงระดับต่ำ

สถานะสีเหลือง : เป็นความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถใช้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติการควบคุมดูแล

สถานะสีส้ม : เป็นกระบวนการความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้มาเกี่ยวข้องหลายคนหลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอนจนยากต่อการควบคุมหรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ

สถานะสีแดง : เป็นความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรือสม่ำเสมอ

เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยง

(ระดับความเสี่ยง = โอกาสเกิดการทุจริต x ระดับความรุนแรงของผลกระทบ)

ระดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
4	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	15 – 25
3	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	9 – 14
2	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	4 – 8
1	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk : L)	1 – 3

ตารางการประเมินระดับความเสี่ยง

เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง			
	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
1. ความเสี่ยงด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.2558				
- เจ้าหน้าที่มีการรับสินบนจากผู้ขออนุญาตก่อสร้างอาคาร รื้อถอน ดัดแปลง เพื่อให้ผ่านมาตรฐาน	✓			
- การดำเนินการยื่นคำขออนุญาต ไม่มีกรอบระยะเวลา กำหนดที่ชัดเจน อาจก่อให้เกิดการเรียกรับสินบนเพื่อ ความรวดเร็วในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต	✓			
- เจ้าหน้าที่มีการเรียกรับสินบนจากผู้ขออนุญาตประกอบ กิจการในพื้นที่ เพื่อแลกกับใบอนุญาตประกอบกิจการ เพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขออนุญาตบางราย ในกรณีที่ตั้ง สถานประกอบการ ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์	✓			
2. ความเสี่ยงด้านการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ				
- การอาศัยอำนาจในตำแหน่งหน้าที่ของตนเข้าไปมี อิทธิพลในหน่วยงานของรัฐต่าง ๆ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ ใน หน่วยงานของรัฐนั้นกระทำการ หรือไม่กระทำการอย่างใด อย่างหนึ่ง เพื่อประโยชน์ของตนเองหรือพวกพ้อง อันเป็น การแทรกแซงการทำงานภายในของหน่วยงานรัฐนั้น	✓			
- การใช้อำนาจหน้าที่พิจารณาว่าจ้างผู้รับเหมาก่อสร้าง โดยก่อนทำสัญญามีการรับเงินจากผู้รับเหมา	✓			
- การใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกรับสินบนเพื่อส่งผลที่ เป็นคุณแก่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งโดยไม่ เป็นธรรม	✓			
3. ความเสี่ยงด้านการจัดซื้อจัดจ้าง				
-การเรียกรับเงินจากบริษัท ผู้รับจ้าง เพื่อแลกกับการ กำหนด TOR โดยการ Lock Spec เพื่อเอื้อประโยชน์ ให้กับบริษัท ผู้รับจ้าง	✓			
-การจัดทำรายการขอซื้อขอจ้าง และการจัดซื้อวัสดุ อาจมี การรับสินบน เพื่อดึงราคากลางของพัสดุที่ไม่ สอดคล้อง ตามระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	✓			
-การตรวจรับวัสดุ อาจมีการเรียกรับสินบน ทำให้มีรับรอง คุณภาพวัสดุที่ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน หรือไม่ตรงตาม รายละเอียดวัสดุที่กำหนดไว้	✓			
4. ความเสี่ยงด้านการบริหารงานบุคคล				
-การเรียกรับสินบนจากผู้สมัครงาน เพื่อแลกกับการได้รับ คัดเลือกเข้าทำงาน	✓			
-การเรียกรับสินบนในรูปแบบผลประโยชน์ ทั้งที่เป็นตัว เงิน และประโยชน์รูปแบบอื่นเพื่อให้				

เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง			
	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
ตำแหน่ง หรือความดีความชอบพิเศษ หรือความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน				
-การดำเนินการคัดเลือกผู้มีสิทธิสอบโดยช่วยเหลือให้ผู้สมัครที่เกี่ยวข้องกับผู้ให้สินบนได้ผ่านเข้ารอบทั้งที่คุณสมบัติไม่ครบถ้วน หรือให้ผ่านเข้ารอบโดยไม่มีคู่แข่ง	✓			

ขั้นตอนที่ 5 การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงาน ตามภารกิจ

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ของ เทศบาลตำบลนาตาล อำเภอ ท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์

เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
1. ความเสี่ยงด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.2558		
- เจ้าหน้าที่มีการรับสินบนจากผู้ขออนุญาต ก่อสร้างอาคาร รื้อถอน ดัดแปลง เพื่อให้ผ่านมาตรฐาน	ต่ำ	- ประกาศนโยบาย No Gift Policy เจ้าหน้าที่ของรัฐ ทุกคนไม่รับของขวัญ และของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568 และเผยแพร่ให้เจ้าหน้าที่ทุกคนได้รับทราบและถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด
- การดำเนินการยื่นคำขออนุญาต ไม่มีกรอบระยะเวลา กำหนดที่ชัดเจน อาจก่อให้เกิดการเรียกรับสินบนเพื่อความเร็วในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต	ต่ำ	- จัดกิจกรรมเสริมสร้างวัฒนธรรมปลูกจิตสำนึกให้เจ้าหน้าที่ทุกคนปฏิเสธการรับของขวัญและของกำนัลทุกชนิด ในลักษณะการประชุมหรือการมอบนโยบายของผู้บริหารสูงสุด
- เจ้าหน้าที่มีการเรียกรับสินบนจากผู้ขออนุญาต ประกอบกิจการในพื้นที่ เพื่อแลกกับใบอนุญาต ประกอบกิจการ เพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขออนุญาตบางราย ในกรณีที่ตั้งสถานประกอบการไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์	ต่ำ	- จัดทำคู่มือการให้บริการประชาชน หรือแผนผังขั้นตอน การปฏิบัติงานตามกฎหมาย และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ จุดให้บริการ หรือช่องทางออนไลน์ เพื่อให้ผู้มาติดต่อกับหน่วยงาน ใช้เป็นข้อมูลในการขอรับบริการ - พัฒนาระบบการให้บริการประชาชนผ่านระบบออนไลน์ (E-Service) ที่ผู้ขอรับบริการไม่ต้องเดินทางมายังหน่วยงาน เพื่อลดการใช้ดุลยพินิจหรือการเลือกปฏิบัติในภารกิจหรือบริการนั้น ๆ
2. ความเสี่ยงด้านการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ		

เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
- การอาศัยอำนาจในตำแหน่งหน้าที่ของตนเข้าไปมีอิทธิพลในหน่วยงานของรัฐต่าง ๆ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ ในหน่วยงานของรัฐนั้นกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อประโยชน์ของตนเองหรือพวกพ้อง อันเป็นการแทรกแซงการทำงานภายในของหน่วยงานรัฐนั้น	ต่ำ	- การแสดงเจตนารมณ์ในการนำหลักคุณธรรมมาใช้ในการบริหารงานของผู้บริหาร ด้วยการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต เพื่อยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน
- การใช้อำนาจหน้าที่พิจารณาว่าจ้างผู้รับเหมาก่อสร้าง โดยก่อนทำสัญญามีการรับเงินจากผู้รับเหมา	ต่ำ	- ผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงาน เสริมสร้างวัฒนธรรมภายในองค์กรให้ต่อต้านการให้หรือรับสินบน โดยการปฏิบัติตัวให้เป็นตัวอย่างที่ดี หรือการวิเคราะห์ความเสี่ยงและจัดทำมาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการให้หรือรับสินบน
- การใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกรับสินบนเพื่อส่งผลที่ เป็นคุณแก่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งโดยไม่เป็นธรรม	ต่ำ	- การทบทวน และประเมินผลมาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการให้หรือรับสินบนเป็นระยะ เพื่อแก้ไขปรับปรุงมาตรการให้สอดคล้องกับความเสี่ยงที่เปลี่ยนแปลงไป
3. ความเสี่ยงด้านการจัดซื้อจัดจ้าง		
-การเรียกรับเงินจากบริษัทฯ ผู้รับจ้าง เพื่อแลกกับการ กำหนด TOR โดยการ Lock Spec เพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับบริษัทฯ ผู้รับจ้าง	ต่ำ	- ส่งเสริมให้มีการเปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างบนเว็บไซต์ของหน่วยงาน
-การจัดทำรายการขอซื้อขอจ้าง และการจัดซื้อวัสดุ อาจมีการรับสินบน เพื่อตั้งราคากลางของพัสดุที่ไม่ สอดคล้องตามระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	ต่ำ	- จัดทำมาตรการการคัดเลือกและแต่งตั้งผู้ตรวจรับพัสดุ ที่รัดกุมมากยิ่งขึ้น มีการตรวจสอบการจัดทำบัญชีรายการบันทึกการรับพัสดุที่ต้องรัดกุม และเน้นย้ำมาตรการ No Gift Policy อย่างเคร่งครัด
-การตรวจรับวัสดุ อาจมีการเรียกรับสินบน ทำให้มีรับรองคุณภาพวัสดุที่ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน หรือไม่ตรงตามรายละเอียดวัสดุที่กำหนดไว้	ต่ำ	- การอบรมความรู้ข้อกฎหมาย เกี่ยวกับระเบียบการจัดซื้อจัดจ้าง และการจัดหาพัสดุ - การนำมาตรการป้องกันในการบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการให้หรือรับสินบน ไปปรับใช้กับคู่สัญญา โดยกำหนดเป็นข้อตกลงในสัญญาให้ปฏิบัติตามกฎหมายและมาตรการเรื่องการต่อต้านสินบนด้วย

เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
4. ความเสี่ยงด้านการบริหารงานบุคคล		
-การเรียกรับสินบนจากผู้สมัครงาน เพื่อแลกกับการได้รับคัดเลือกเข้าทำงาน	ต่ำ	- มีมาตรการตรวจสอบคุณสมบัติผู้สมัครอย่างเข้มงวด โดยอาจเปรียบเทียบกับคุณสมบัติผู้สมัครในตำแหน่ง คล้ายกัน และหากมีการเปลี่ยนแปลงต้องมีเหตุผลและ เสนออนุมัติตามระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง
-การเรียกรับสินบนในรูปแบบผลประโยชน์ ทั้งที่เป็นตัวเงิน และประโยชน์รูปแบบอื่นเพื่อให้ได้มาซึ่งการเลื่อนตำแหน่ง หรือความดีความชอบพิเศษ หรือความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน	ต่ำ	- การกำหนดหลักเกณฑ์ในการบริหารงานบุคคลให้ ชัดเจนและเป็นรูปธรรม
-การดำเนินการคัดเลือกผู้มีสิทธิสอบโดยช่วยเหลือให้ผู้สมัครที่เกี่ยวข้องกับผู้ให้สินบนได้ผ่านเข้ารอบ ทั้งที่คุณสมบัติไม่ครบถ้วน หรือให้ผ่านเข้ารอบโดยไม่มีคู่แข่ง	ต่ำ	- มีการตรวจสอบให้มีการลงประกาศรับสมัครเข้าทำงานโดยเปิดเผยต่อสาธารณะผ่านช่องทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน -มีการเปิดเผยข้อมูลการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคลแก่สาธารณะผ่านช่องทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน

